

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 fr., $\frac{1}{2}$
an 9 fr., $\frac{1}{4}$ an
4 fr. 50 cm.

Foae apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește foaia,
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în
Blaj.

Foaie bisericească-politică.

Anul XV.

Blaj 17 Iunie 1905.

Numărul 24.

Rusaliile.

Prăznuim aniversara nașterii Bisericeii, ziua în care ideea bisericeii universale, catolice, s'a intrupat. Vedem pe Apostoli adunați în foisorul Cinei de taină — căutând să-și reamintească poate emoțiunile prezilei patimelor. Fără de veste un sunet din ceriu, ca de suflare silnică ce vine iute, umplând toată casa. „Și s'au arătat limbi împărțite ca de foc, și au șezut pe unul fiește carele din ei, și ca o dovadă în afară despre pogorirea Spiritului sfânt — au început a vorbi într'alte limbi.

Mulțimea adunată în Ierusalim e uimită: cum toți acești Galileeni vorbesc atâtea limbi! Înțărurii se întreabă toți: ce va să fie aceasta? Iară alții, batjocorind, zicea: că de must sunt plini!

Și Petru — căpetenia Apostolilor și capul bisericeii — el cel dintâiu — vestește mulțimei pogorirea Spiritului sfânt: nu sunt beți aceștia, ci s'a împlinit scrisul prorocului Ioil: „de acum tot cel ce va chema numele Domnului, se va mântui“. Și a predicat Petru pe Isus cel restignit și au primit cuvântul lui ca la 3000 de suflete și s'au botezat. — Și Domnul adaugea din zi în zi numărul celor ce aveau să între întru împărăția sa.

Și această împărăție — Biserica — stă și astăzi, în butul tuturor prevederilor omenești! În adevăr, care minte omenească ar fi crezut că împărăția fiului de teslar din Nazareth va cuprinde odată tot pământul, cine ar fi putut crede, că acești oameni de rând — pacinici pescari și umiliți vameși — vor cuceri — fără un picur de sânge — întreagă lumea, numai cu puterea cuvântului lor?

Din împărățiile Egiptului și a Babilonului rămas-au abia câte-va ziduri, câte-va cărămizi cu inscripții, al căror înțeles cearcă să-l talmăcească învățații; din arta Greciei — câte-va bucăți de marmoră frumos cioplită, păstrate și acelea în câte-va musee;

din gloria nebiruitei Rome rămas-au încercările desnădăjduite și zădarnice de a strivi cu puterea pe propoveditorii împărăției celei noue. Cuvântul crucei celor peritori la început nebunie se părea, și când în scurtă vreme această „nebunie“ începă să stăpânească tot pe mai mulți, amenințând cu detronare întreg Olimpul lui Joe — nu mai ajungea mulțimea fiarălor Nubiei, nu mai ajungea mulțimea chinuitorilor și călailor, cari să pustiască pe apostolii credinții în Isus Christos.

Zădarnică trudă! Sângele mucenicilor era sămânța din carea răsăriau creștinii!

Și pe incetul credința aceasta a umplut inimile tuturor, adevărurile ei le găsim și în cărțile de legi ale statelor, le găsim realizate în viața de toate zilele; credința în Christos ajunge temelia statelor ajunge nădejde fericiitoare popoarelor.

Ocârmuitorii societății moderne, cari vreau să alunge credința din legislațiunea statelor și dela vatra familiară, din palatele educațiunei și ale științelor — vrând să pună, în locul crucifixului, drepturile omului-animal, lipsit de idealul înalt ce-l propovăduiește singur evangelia, nu ar trebui să-și aducă aminte că adevărata știință nu stă întru cuvinte convingătoare ale înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Spiritului și a virtuții — și că nimenea nu poate zidi pe altă temelie, de cât pe cea deja pusă, carea este Isus Christos (I. Cor.). Delăturați acuma însă-și temelia și întreagă zidirea se va prăbuși. Smulgeți din inima mulțimii credința: ce va fi în stare să o mai rețină dela crimele celea mai mari? sdrobiți speranța într'o viață viitoare a celui gârbovit de sarcina vieții, și l'ați făcut cerșitor desăvârșit, lipsindu-l și de nutremântul ce îi da credința în o soarte viitoare mai bună; luați ori-ce credință celui bolnav și însușit mai mari îi se vor părea durerile boalei; alungați credința din școale și academii și se vor crește oameni învățați poate, dar cu inimi de ghiță — strălucind ca

lumina electrică, lipsiți însă de căldura focului.

Și omenimea nu numai de lumină are lipsă!

Spiritul sfânt, dealungul Scripturilor s'a arătat în multe tipuri: în tip de nor, în tip de râu, în tip de porumb. La Rusale el s'a pogorât în tip de limbi de foc! Căldura acestui foc înțelepciune „a învățat pe cei necărturari, a făcut cuvântători de Dumnezeu pe pescari“ a luminat pe apostoli și i-a aprins de-opotrivă, ca ei să lumineze și să aprindă și pe alții!

De lumină și de căldura aceasta și noi avem lipsă, în interesul Bisericeii și a Neamului! Vino, sfinte Spirite, aprinde și în simțurile noastre lumina, ca să cunoaștem adevărul, varsă și în inimile noastre căldura iubirei de Dumnezeu și de oameni!

DELA ORADE.

Duminea trecută s'au inagurat cu mare solemnitate reședința episcopescă dela Orade, aproape reclădită toată de Ilustr. Sa Dl. Episcop Dr. Demetriu Radu. Jertfele mari și costisitoare pe cari le-a adus, au fost răsplătite pe deplin. În piața frumoasă a Orăzii, splendida reședință a Episcopului român, impune privitorului prin frumseța și măreția clădirii, iar interiorul ei aranjat cu un gust fin, te farmecă prin bogăția artistică și prin perfecta armonie a colorilor. Clădirea aceasta în stil roman modernizat e de prezent una din celea mai prețioase podoaabe a bisericeii unite. Și Ilustr. Sa spre a ridica și mai mult splendoarea serbărilor de inaugurare, a avut fericita idee a invita la acest act important pe toți Episcopii Provinciei mitropolitane, capitulele și pe mai multe persoane marcante din cler și inteligență. La invitarea plină de căldură a Episcopului, a răspuns Escel. Sa Mitropolitul Victor, care Vineri sara a sosit la Orade însoțit de canonicii I. M. Moldovanu și Alex. Uilacanu și de ceremoniarul său I. Br. Micu, vice-notar konzistorial. Tot atunci a sosit și redactorul nostru. Episcopul Dr. Vasile Hossu dela Lugoș cu canonicul Ioan Boroș, sosită deja. Ziua următoare a venit dela Pesta consilierul Várady, ca reprezentantul ministeriului de culte, apoi vicariul Dr. Iacob Radu, dela Hațeg, arhidiaconii: Șuta, Ardelean, Bozin-

tan, Lazar, advocații: Dr. Stef. Pop, Arad, Dr. Izidor Pop, Lugos, judele Vas. Maior, Blaj și mulți alții. Ceremonia inaugurării s'a îndeplinit Duminecă dimineața pe un timp de toată frumuseța și după ce două zile mai înainte ploase în continuu. Marea procesiune dela reședință până la Catedrală și înapoi, a fost de tot impunătoare. Public foarte numeros umpluse piața și stradele. În mijlocul unei splendide asistențe de preoți și clerici păseau încunjuți de atențiunea tuturor a cei trei Arhiepiscopi. În frumoasa biserică catedrală se adunase inteligența română și străină spre a fi față la o slujbă dumnezească, cum de mult nu s'a văzuse în Orade. Cântările liturgice le execută corul preparanzilor. După evanghelie Escel. Sa Mitropolitul rosti o frumoasă predică. Terminându-să sta liturgie, procesiunea porni înapoi la reședință unde s'a făcu Sfințirea apei și Mitropolitul stropi câteva chilii și pe cei prezenți, cari toți grăbiră să prezinte urările lor de fericire și îndelungă viață Ilustrului arhiepiscop, care ridică un monument așa de măreț și splendid bisericii unite românești în inima Bihorului.

La 1/2 a fost masă mare cu 94 tacămuri și cu numeroase toaste. Cel dintâi vorbi Escel. Sa latinește pentru Sfinția Sa Papa, ungurește pentru Monarhul și românește pentru Episcopul Radu. Se ridică apoi cest din urmă și închină pentru Escel. Sa Mitropolitul. Și toastele le continuă Episcopul Lugoșului, canonicul Lauran, consilierul Várady, Vulcan, Stefan Pop, Gențu, Gera ș. a

În aceeași noapte Escel. Sa Mitropolitul părăsi Oradea cu sufletul încântat de celea săvârșite, și petrecut de dragostea și sincera alipire a Ilustrilor săi sufragani.

Închiam aceste șire dorind din toată sinceritatea inimii noastre multă sănătate și viață Preasfințitului Episcop Radu, ca să stăpânească întru lungime de zile mărețea clădire cu care a împodobit scaunul reședinții sale!

Patriarhatul rusesc și patriarhatul roman — o voce rusească. În articolul de Paști a ziarului „*Novoje Vremja*” scriitorul *Mentschikoff* regretă între altele că biserica rusească nu a fost în stare să creeze opere și instituțiuni așa de grandioase, pe cum a făcut-o aceasta biserica catolică, și continuă apoi:

„Patriarhatul Apusului s'a dezvoltat într-o adevărată împărăție universală a catolicismului. În vreme ce patriarhii greci sărutau mâna pașalelor turcești și să milogiau pentru sfărmituri de pe masa lor — papa dela Roma se declară de regele regiilor și imparte tronurile după plac.

„Teologii nostri au încercat, în polemice pline de jalușie, să înjosească, să ocărească importanța pontificatului; cu toate acestea patriarhatul Romei a fost totdeauna universal, ecumenic — nu numai cu numele, ci în *realitate*. Chiar și acuma, biserica apuseană apare încă tot ca un regat, ca o împărăție, ce nu atârnă de lumea aceasta, capul ei nu e supus nimărui și la tronul acestui cap lumea întreagă privește ca la un tron regal. E adevărat, că acest regat cuprinde astăzi abia Vaticanul și un teritor de câte-va jugăre de pământ, și — dacă am ținea seamă numai de forța brută ar fi

de ajuns un pătrar de ceas, ca regele Italiei să cucerească acest imperiu decâteva jugăre. Și totuși regele Italiei nu îndrăznește să o facă aceasta, pe când papa de 35 ani încoace cutează a-și susține nechimbată anatema rostită asupra casei domnitoare din Italia. Acel bătrân singuratic, nu fu al poporului de rând, încoronat cu coroana întreită, și pe care abia câți-va gardiști nobili îl apără, moșneagul acesta a fost destul de puternic pentru a ținea închise până azi porțile Italiei înaintea unui împărat catolic. — ori și cât de mult ar fi dorit Francisc Iosif să-și cerceteze aliatul în propria țară, acasă la el. Poftim și asemănați această autoritate spirituală de 19 veacuri cu strălucirea patriarhatului nostru. Astăzi poate i să dă acestuia strălucirea ce o are, mâne i-o iau înapoi și tot mâne poate i-o dau iarăși. Așa cred că între astfel de împrejurări, chiar de s-ar da metropolitului din Sct.-Petersburg titlul de archi-papă, de aici nu ar rezulta nici de cum neatârănarea bisericii de câtră stat. Ca să poată fi vorba de o astfel de neatârănare, ar fi trebuit, deja la începutul creștinismului, să se fi întemeiat și la noi un patriarhat! Poate i-ar fi succes, în acest caz, să câștige oarecare autoritate... dar a visa astăzi — după 2000 de ani, — despre un adevărat patriarh — e cam târziu. *Unicul mijloc de a avea și noi un patriarh neatârănător pe cum este papa dela Roma, ar fi recunoașterea acestui papă de patriarh al nostru.*“

O RĂPIRE MISTERIOASĂ.

(Continuare)

Într-o zi am văzut o fată, nu era ea, însă părul acestei fete sămăna cu al ei, și aceasta m'a îndemnat, s'o agrăesc. Am întrebat-o, dacă nu cunoaște pe cineva cu asemenea păr auriu, însă ea a răspuns negativ, și după ce am mai schimbat cu ea câteva vorbe, ne-am despărțit. Acum acățându-mă de o ultimă speranță, am cercetat birtul cel vechiu din Vermont, unde am văzut prima oară pe Lola, speram că doară acolo voi afla ceva despre dânsa, însă cuibul era gol, și astfel, desnădăjduit, m'am reintors aci. În ce privește conținutul scrinului din etajul de sus, nu-mi pot explica cum au ajuns acolo acele obiecte, și dacă ele într'adevăr sunt ale fetei dispărute, atunci numai singură doamna Daniels ne poate da deslușirile de lipsă.

În mometul acesta intră econoama. „Servitoarea mi-a spus, că dorești să vorbești cu mine”, zise ea cu voce timidă.

„De bună seamă,” răspunse Black, și apropiindu-să lângă ea, o întrebă în ton categoric: „Doamnă Daniels, cine a fost fata care a locuit atâta timp în odaia de dînsus? Cum se numește, și de unde a venit?”

La această întrebare femeia începă să tremure, însă nu putu scoate nici un cuvânt.

„Ei?” insistă Black cu nerăbdare. „Vorbește! Acum nu mai e de lipsă, să îți lucrul în secret.”

Poate că și econoama s'a gândit în-tocmai, căci reculegându-să, vorbi repede: „Ah, domnule, a fost — a fost soția dtale, ființa cea tinără, carea — —”

„Ah, Dumnezăule!” Cu acest țipet Black căzu pe scaunul cel mai apropiat,

econoama însă, ale cărei buze păreau a se fi desigilat deodată, continuă repede: „Da, domnule, în genunchi s'a rugat de mine, să n'o tradez ori și ce s'ar întâmpla. Două luni după moartea tatălui dtale, a venit aici, mi-a povestit pățaniile sale și a declarat că ea nu-și poate închipui, ca o femeie să locuiască într'alt loc, și nu sub un coperiș cu soțul său. Se înțelege că între astfel de împrejurări ea trebuia să rămână ascunsă, însă eu totuși să-i stau intrajutor, ca să rămână în apropierea bărbatului său. Mi-a fost milă de ea, și fără de a mai cugeta mult, i-am promis să fac tot ce cerea, înainte de toate însă, să-i păstrez secretul.”

Black o ascultă încordat. „Dar după aceea, când a dispărut așa deodată?” întrebă el găfâind.

„Ah, domnule, nu poți ști, cât am suferit atunci! A nu putea să impedec, ca sârmana să fie târăită în cine șie ce loc blăstămat, a vedea răceala și neinteresarea dtale, pe când ea, carea și-ar fi dat viața pentru fericirea dtale, se află în ghiarale acelor blăstămați, cari poate fi amenințau viața — ah, nu-ți pot spune, ce am suferit în săptămânile din urmă!”

„Pentru ce zici că ea s'a află în mâinile blăstămaților acelora?” întrepruse Black neliniștit. „Ce înțelegi prin aceasta?”

Ea tăcu un moment, apoi plecându-și capul, murmură: „Chiar acum viu dela morgă; acolo zace ea — moartă!”

„Ba nu, nu-i adevărat!” o întrepruse el cu vehemență „nu-i ea! Este alta, carea poate că seamănă cu dânsa.”

„Dare-ar Dumnezeu să ai dreptate!” întâmpină doamna Daniels suspinând. „Însă, părul cel auriu, pe care nu l'am mai văzut la nici una!”

„Cu toate acestea ești în rătăcire, doamnă!” zise Wilson. „Di Black a văzut de curând pe fata care a fost astăzi scoasă din râu, și a vorbit cu dânsa. De sigur ar fi recunoscut-o, dacă ar fi fost soția dsale.”

Această asigurare a amplotiatului păru că o ușurează mult. — „Mulțămesc lui Dumnezeu!” murmură ea; după aceea însă s'a întoarsă cu oareșicare, frică câtră stăpânu-său. „Vai, domnule, eu nu trebuia să descoper secretul, decât în cazul, când ea ar fi murit. Vai, ce am făcut!”

„Nimic decât datorința dtale!” răspunse el repede. „Eu îmi iubesc soția, și de aci înainte voi cerceta și mai mult după dânsa.”

„O iubești? Mulțămită lui Dumnezeu!” strigă doamna Daniels, plină de bucurie și năpădindu-o plânsul.

Cei trei domni rămaseră încă timp îndelungat, sfătuindu-se la olaltă. Erau convinși, că Lola a trebuit să fie răpită de câtră tatăl și fratele ei. Dacă s'a descopereau cei doi blăstămați, atunci de sigur s'a găsia și urma fetei dispărute. Acum Black s'a arată cu totul schimbat; era plin de speranță, promise detectivilor onorar gras, și-i rugă, să nu cruțe nici osteneală nici bani, pentru a găsi pe tinăra sa soție.

X.

În noaptea aceasta Hill n'a închis nici un ochiu. Ambițios dela natură, el crezută aci a dat preste un caz, unde s'a putea distinge, și astfel va deveni renumit. Dacă

i-ar succede să pună mâna pe cei doi criminali periculoși și să readucă pe Lola la bărbatul său, atunci aceasta era o faptă, carea i-ar asigura un loc între cei dintâi detectivi din țară.

În dimineața următoare el avu o înțelegere cu Wilson, carele era de părere că cei doi blăstâmați de bună seamă intenționează să stoarcă o sumă mare de bani de rescumpărare dela dl Black.

„Din acest motiv,” observă el, „nu va trebui să-i căutăm în depărtare prea mare. Este un fapt constatat, că hoții, înainte de a comite un furt, umblă cu săptămânile pe lângă locul respectiv, și eu mă prind pe ori și ce, că acești doi blăstâmați dau deja târcoale prin vecinătate, pândind după ocaziune binevenită, spre a-și executa planul.”

Hill clătină din cap cu neîncredere. „Asta totuși trebuie să fie lucrul dracului,” zise el, „căci eu doară mai mult de o săptămână locuiesc în aceeași stradă cu dl Black, am cercetat toate casele și toate colțurile, dar n'am aflat nimic. Dacă însă dta totuși mă sfătuiești astfel, atunci eu voi face cercetări nouă.”

„Da, da, bine faci,” zise Wilson, „și eu cred, că osteneala dtale va fi încoronată de succes.”

Acum Hill își începu din nou cercetările, însă așa să părea, ca și când presupunerile colegului său n'ar vrea să se împlinescă. Într-o seară, când să reîntoarsă la locuința sa, carea să afla aproape în fața casei dlui Black, era așa de adâncit în gânduri, încât fără ca să observe, a urcat cu un etaj mai sus, decât acela, unde să afla odaia sa. N'a băgat de seamă ce a făcut, până ce n'a cercat să deschidă o ușă, pe carea o găsi încuiată. Cuprins fiind de un fel de rușinare pentru confuzia sa, să întoarse spre trepte, când piciorul său călcă pe un obiect, care săsfârmi de tot. Urmând obiceiului său, de a nu lăsa nimic neobservat, el să plecă; ceea ce ridicat, a fost o bucată de cretă roșie. O amintire subită, ce să trezi în dânsul, îl făcu să tresară. Își aduse aminte, că în Vermont, pe ușa birtului celui vechiu, a văzut o cruce, desămnată cu cretă roșie. Atunci el n'a dat atențiune acestei împjurări, acum însă îl puse pe gânduri, cu atât mai mult, că-și aduse aminte, că în sara precedentă econoama casei i-a povestit, că în etajul al treilea ea are niște chiriși doi bărbați și o femeie, cari îi fac tare mult năcaz, însă plătesc prea bine, decât să le poată abzice cuarțitul.

Acum Hill să uită cu atențiune la ușa cea galbină, și în colțul de dinsus observă o cruce roșie, făcută de sigur cu creta, ce o ținea el în mână. Să fie cu puțință, ca aceia, pe cari i-a căutat cu atâta zel să locuiască mai bine de o săptămână sub un coperiș cu dânsul? Apucat de o neliniște nervoasă, el ascultă la gura chiei, însă nu auzi decât horcăitul puternic al unui bărbat, și astfel deocamdată să retrase în odaia sa, făurind la planuri, cum ar putea prinde pe cei doi blăstâmați, dacă într'adevăr erau ei.

În sfârșit s'a hotărât, ca înainte de toate să întrebe pe econoama și să știricească tot ce știe ea despre chirișii din etajul al treilea. Aceasta n'a lăsat să fie mult rugată, și-i povesti multe de toate.

Da, bărbații de dinsus nu-i conveniau nici decât; erau murdari și decăzuți, înegreau

păreții cu fumul de tutun, iar noaptea veniau pe timp neobiceiuit acasă, adecă pe rând, deoarece unul dintrînși totdeauna rămânea acasă. „Poate că pentru fată,” adăose ea, „pe care o păzesc așa de tare”

(Va urma.)

CORESPONDINȚE.

Sfințire de biserică.

Valea Someșului, 4 Iunie 1905.

Câtă forță de viață se află în poporul nostru românesc, și cât este în stare să facă el atunci, când are voință spre aceasta, ni-a arătat-o poporul român din Jucul-superior, care deși este mic la număr, și se află în cele mai nefavorabile condițiuni de traiu, după ce și recolta din anul trecut au fost de tot slabă. totuși la sfatul bravului preot local On. Aurel Pop, au renovat biserică, acest iacăș sfânt, unde aleargă cu toții, când sunt în năcazuri și suferințe, să se roage Părintelui cereșc.

Deși numai cu vre-o trei zile înainte s'a decis: ca să se sfințească biserică renovată, și era mai mare dragul, când vedeai mulțime mare de popor din comunele vecine, alergând, ca se poată lua parte la această serbare — până acuma în aceste părți neobiceiuită — ma din comunele Gădălin și Jucul-inferior au venit poporul cu procesiune, în frunte cu preotul lor.

Dimineața la 7^{3/4} oare biserică spațioasă — față cu rezerțele comunei — nu era în stare a cuprinde într'însa pe toți, căci erau la 800—1000 de oameni, s'a început serviciul divin, pontificând zeloaul și mult iubitul protopop districtual al Coșocnei Ioan Hătăgan, cu asistenta a unei preoți din tract: On. Ioan Petean, paroh în Corpade și notar districtual; Octogenarul preot Simeon Petean din Jucul-nobil; Basil Ho-părtean din Gădălin; Ioan Pop din Jucul-inferior și Aurel Pop, paroh local.

Încrederea și nemărginita iubire, de care se bucură protop. Ioan Hătăgan înaintea poporului său subaltern, e nespuse de mare.

Abia de trei ani, de când a venit dânsul în districtul Coșocnei, mai multe biserici, școale și cruci s'a sfințit, prin ce și-a câștigat iubirea, stima și încrederea poporului, ba chiar și a străinilor.

E scumpă iubirea poporului românesc, dar dacă o ai câștigat odată, poți să fi încredințat de ea și la bine și la rău, până în etern.

Din cele zise putem lesne înțelege, pentru ce popor numeros aleargă din toate părțile, când e vorba de ceva ceremonie religioasă, la care ie parte protopopul Ioan Hătăgan?

După doxologia cea mare s'a sfințit apa, apoi s'a încunjurat biserică de 3 ori, cetindu-se 12 evangeliile, după cari s'a început sfânta liturgie.

Interesantă și vrednică de amintit este predica protop. Ioan Hătăgan, dela inimă a eșit și la inimă a străbătut; lacrimi de bucurie a stors, curaj și mângâiere a vărsat în inima iubitelui său popor.

Un număr însemnat de inteligență au fost, am văzut pe Ilustrul domn din loc Br. P. Horváth Kálmán cu soția, un fiu și

4 fice a lor, din ochii cărora vedeai eșind lacrimi de bucurie; Stim. domn Ioan Boroș, notar cerc. din Juc cu soția; Ioefina Petean născ. Mihali din Corpade și văd. Maria Mocean din Juc și alții.

După ce s'a finit sfânta liturgie, s'au cetit din genunchi rugăciunile de ploaie de cătră protop. Hătăgan și preoții, cari serviau, pe cari și poporul cu evlavie în genunchi le-a ascultat.

Era 12^{1/2} oare, pe când s'au finit aceste frumoase ceremonii religioase, după cari protop. Ioan Hătăgan mulțamește poporului, și curatoratului din Jucul-superior, pentru jertfele aduse la renovarea bisericei, pecum și inteligenței și poporului, care au venit de au luat parte în număr așa de frumos și au ridicat prin aceasta sărbătoarea zilei, după cari s'a stropit cu apă sfințită toți cei de față.

Ne-am despărțit cu dorul și speranța, de a ne vedea cât de curund în Jucul-inferior, Gădălin, unde sunt în ajun de a se sfinți școalele cele frumoase nou edificate, pe cum și la sfințirea bisericelor noue și pompoase din Ajton și Cojocna.

Someșanul.

REVISTE.

Afaceri interne. Ultimele știri din Pesta vestesc ajungerea la cârmă a unui minister *br. Fejérváry*. Se crede, că primind noul guvern vot de neîncredere din partea camerei, aceasta va fi disolvată sau amânată.

Norvegia. Uniunea între Svedia și Norvegia a fost ruptă de guvernul norvegian, care a comunicat regelui Oskar hotărîrea aceasta, cerându-i pe fiul său mai mic de domnitor. Rup-tura provine de acolo, că regele a refuzat în trei rânduri să sancționeze legea privitoare la afacerile externe independente ale Norvegiei.

Răsboiul ruso-iaponez. Se pare, că în scurtă vreme se va pune capăt măcelului înfiorător, ce de doi ani răpește atât de numeroase vieți. Președintele Statelor-Unite a inițiat o mișcare la curtea rusă și japoneză pentru închierea păcii. Se asigură că reprezentanții celor două state se vor și întruni la Washington pentru stabilirea condițiilor.

CONVOCARE.

Adunarea cercuala ordinară a despărțământului Blaj al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, se convoacă pe ziua de **19 Iunie** n. a. c. în **Pánade** la oarele 10 a. m. cu următoriu

Program:

1. La 9 oare serviciu divin împreunat cu parastas întru pomenirea lui **Timoteiu Cipariu**, din prilejul aniversării centenarului, dela nașterea acestuia. Predica ocazională va rosti-o directorul despărțământului **I. F. Negruiiu**.

2. Deschiderea adunării.
3. Raportul comitetului.
4. Alegerea alor două comisii: pentru cenzurarea raportului și înscrierea de membrii noi.
5. Disertațiune comemorativă despre *T. Cipariu*, de A. Ciura.
6. Raportul comisiunilor.
7. Statorirea locului, unde se va ține viitoarea adunare generală.
8. Alegerea alor doi delegați la adunarea generală dela Sibiu.
9. Propuneri.
10. Alegerea comisiei de verificare.
11. Închiderea adunării.

12. După adunare publicul, înainte de a se așeza la masă, va cerceta expoziția de lucruri de mână și țesături aranjată de d-na *Elena Șimon* și d-șoara *Veronica Săbăduș*.

La această adunare, care se va ține în localul bisericii gr. cat. se invită toți membrii Asociațiunii și toți ceice doresc progresul poporului român.

După adunare elevii institutului pedagogic din Blaj vor aranja concert urmat de dans. Săraj va fi prelegere cu skiopticonul.

Blaș, din ședința comitetului ținută la 5 Iunie 1905.

I. F. Negruițu,
director.

A. Ciura,
secretar.

Noutăți.

Fondul subsidiar al preoților a mai primit dela Tatar G., Grebeniș 1 cor. Popesciu I. Blășel 8 c.

Pentru fondul arhidiecezan viduo-oral a contribuit Șolnai I. K. Polyán 7 c.

Pentru Internatul Vancean de fete a contribuit Șandor St. Sz.-Udvarhely, Sas T. Fărâu, Popa I. Cergău, Velicea D. Spătaș, Romonțan I. Gărbău, Suciș P. Boos, Simu I. Abrud, Vicin Il. Ernein, Săbăduș I. Pănade, Urzica V. Varviz, Simonetti P. Reșinari, Vicin I. Vidrasen, Trif A. Cecălaca, Ticaciu N. Săcădate și Stanciu V. Șeica-mică câte 18 c., Doctor I. Șenlia, Micu I. Sevostreni și Onosi P. Berchiș câte 17 c. 52 f., David A. Panticeu, Dănilă I. Buda-telec, Poruț A. Dezmir și Frățilă S. Bologa câte 15 c., iar Selăgian T. Tăuț 9 c., la oltă 391 c. 56 f.

Publicațiune. Comuna Porumbacul inferior (Alsóporumbák) pe viitor își va ține târgul de vite în 14 Aprilie și 1 Septembrie; iar cel de mărfuri (târg slobod) în 16 Aprilie și 3 Septembrie st. n. a fiecărui an. Porumbacul-inf. 1 Iunie 1905. *Primăria comunală.*

Rectificare. În programul examenelor dela școala de fete din loc publicată în Nr. 23 al „Unirei” s'a străcurat o greșală că în loc de cl. a IV. civilă s'a scris a VIII. superioară, ceace oficios s'a rectifică. *Diracțiunea.*

Concertul din Reghin. Primim următoarele șire: Nu știu cum de nu s'a dat până acum nici un raport despre concertul corului din Ernotfaia, ce s'a ținut a doua zi de Paști în Reghin sub conducerea harnicului învățător Ales. I. Sighișorean, care merită toată lauda și ne putem fâli cu Dsa, că avem un dextru conducător de cor. Dar mai ales nu ne putem îndestul mira, cum de în comuna aceta mică, unde sunt mai mulți unguri de cât români, și unde românii de abia știu românește, de odată s'a resară așa un cor minunat, care a pus în uimire tot publicul. Mai mult s'a mirat străinii, când s'a prezentat pe bină corul în costum

romănesc cu notele în mâni, — deoarece știau că în Ernotfaia portul este săcutesc. Producțiunea a reușit pe deplin. Toate punctele au fost executate escelent. S'a executat frumos și precis piesa „Dorul Ardeleanului” de A. Popovici. Peste tot piesele corale au trebuit repetate toate. Declamările și teatrul au succes foarte bine. După producțiune s'au jucat „Călușerul și Bătuta” instruat tot de harnicul învățător. Dar și Spect. Dni Dr. Harța, Chețan, Popescu și Barb și-au arătat marimozitatea de-a suporta speșele de mâncare și beutură la coriști. Pecum m'am informat venitul general au fost de 426 cor. Venit curat 222 cor. — *Un participant.*

Teatru. Săptămâna viitoare o trupă teatrală magiară sub direcțiunea dlui Miklosy Gábor jucepe o serie de reprezentațiuni în frumoasa sală dela otelul „Univers”. Repertoriul cuprinde piesele clasice și operette noue. În două sări va juca ca oaspe și cunoscutul artist Solymosy Elek, în „Napasta” lui Caragiale, tradusă de el. Secretariul trupei promite celea mai plăcute distrațiuni artistice publicului.

Petreceeri. Comanda Reuniunii pompierilor voluntari din Blaj, invită la Petreceerea de vară, ce s'a va ține în 19 Iunie 1905. — (a doua zi de Rusale) în „Grădina din Veza”, iar la cas de timp nefavorabi în „Hotelul Univers”. — „Reuniunea română de cântări din Orăștie”, arangiază în Dobra la 18 Iunie st. n. (prima zi de Rusale) în pavilionul de vară dela „Husariu” Concert cu binevoitorul concurs al artistei de violină D-șoara Adeina Piso și al Dnei Victoria Dr. Erdélyi. Venitul curat pentru scopuri culturale Dobrene.

Dare de samă și mulțămită publică. Subsemnatul notifică prin aceasta, că în Aprilie a. c. a primit cu mare mulțămită dela Oa. comitet al despărț. XI. „Blaj” al „Astrei” pentru biblioteca populară a agenturii din Lunca următoarele cărți: 1. Pregătiri la moarte. 2. Duch muscălesc, ambele traduse de membrii soc. Inoc. Micul Clain. 3. Higiens. de Dr. Ștefan Erdélyi. 4. Higiens pop. de Drăgescu și Dr. G. Vuia. 5. Economia Câmpului. de S. Moian. 6. Revista „Transilvania” pe anii 1868 și 1901. 7. Aron Vodă cel cumpit, de T. M. Stoeneșcu. 8. Frații Brădeșcu. de Silv. Danileșcu. 9. Proză de D. Bolintineanu. 10. Stilistica practică. de I. F. Negruițu. 11. Grădina de legumi. de I. F. Negruițu. 12. Întra amintirea profesoarei Leontina F. Negruițu n. Cristian. 13. Din viața lui Inocențiu Mienl, de M. Străjan. 14. Carte de cetire. de Ioan Rusu. 15. O mie și una

zile, trad. de H. S. și 16. Calendarul „Unirei”, pe an. 1903. Lunca, la 4 Iunie 1905. — *Ștefan Lita*, pres.-agent.

Doliul în casele Domnitoare. Casel e domnitoare de Austro-Ungaria și România sunt în jale. Majestatea Sa Monarhul nostru a perdit pe vârul său, arhiducele Iosif, comandantul suprem al honvezimei, mort Marți dim. la Fiume în vrăsta de 72 ani. — Curtea română a fost atinsă și ea dureros prin încetarea subită din viață a prințului *Leopold de Hohenzollern*, fratele mai mare a regelui Carol, tatăl prințului moștenitor și capul ramurei nedomnitoare a familiei de Hohenzollern. Prințul care avea și cetățenia română și a cărui pierdere e mult regretată în țară, a murit la Berlin în etatea de 70 ani.

Neurolog. † *Ioan Hornea*, paroh gr. cat. în Siana a repausat în 7 Iunie n. în anul al 88 al etății și al 52-lea an al preoției, după ce a fost provăzut cu ss. taine ale muribunților.

† *Dr. Georgiu Ilea de Kis-Bun*, avocat în Cluj după o viață plină de activitate. În 12 Iunie st. n. a. c. după un morb de grele suferințe, în etate de 49 ani, în al 14-lea an al fericitei sale căsătorii, și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

† *Sabina Maniu*, sora avocatului arhidiecezan Dr. Iuliu Maniu, după lungi și grele suferințe, împărtășită cu ss. Taină, a murit la Blaj Marți sara și a fost înmormântată Joi d. a. Ne asociem cu toată dnrerea inimii noastre la doliul familiei, care pierde din mijlocul lor un spirit inteligent și plin de bunătate și iubire față de toți. Fie amintirea ei binecuvântată în veci!

† *Silvia Cirlea n. Rusu*, din Abrud, după un morb greu, în etate de 42 ani, împărtășită cu ss. sacramento. în 13 Iunie a. c. a încetat din viață.

În veci amintirea lor!

Posta redacțiunii.

Verax. Chestia încă nu-i rezolvită deplin. Ne mirăm, că te iai după o corespondință așa de copilărească.

Anonimus. — Brașov. Mulțumită pentru binevoitoarele sfaturi.

Editor și redactor răspunzător:
Aurel C. Domșa.

(5) 8-25

Iulius Erös.

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

Tot felul de oroloage, juvaere din aur și argint, — tăcămuri din argint, recușite de aur și argint pentru biserică.

Cel mai mare deposit din Ardeal

Mare deposit de sticle măritoare, ocheane și binocle

Comandele se esecută numai pe lângă rambursă.

⊗ Reparările se esecută prompt și effin. ⊗

Cumpăr eventual schimb cu cel mai mare preț curent obiecte vechi de aur și argint și petri scumpe.

La cerere trimiț franco și gratis Prețcurent ilustrat.

Nr. 3016. F. Orologiu cilindru remontoir din argint, cu acoperișuri duple de o construcție puternică și trainică, costă 7.50 coroane.